

OMSLAG

Het heiligenboek

Camillus van Lellis. De heilige van de zieken *Tom Zwaenepoel*

Geboren wordt Camillus in 1550, als zoon van een keizerlijk officier in Bucchianico in Abruzzo, in zuidelijk Centraal-Italië dus. Na de dood van zijn beide ouders groeit de jongen verwaarloosd op. Hij laat zich inlijven in het Venetiaanse leger, treedt vervolgens in dienst van de Spanjaarden en leidt al die tijd een losbandig leven. Hij gokt en verkwist aldus zijn hele bezit, waarna hij op de dool geraakt.

Hij trekt door het land en bedelt aan de kerkdeuren. Zijn omzwervingen leiden hem naar Manfredonia in de provincie Foggia. Daar is een kapucijnenklooster in opbouw, waar hij neerstrijkt en tot inkeer komt. We schrijven 1574. Camillus verblijft er als lekenbroeder tot zijn wonde aan de enkel, opgelopen tijdens zijn militaire loopbaan, openbreekt en hem voor elke kloosterdienst ongeschikt maakt. Hij sleept zich naar het Ospedale San Giacomo in Rome, waar hij al eerder werd behandeld. Terwijl de wonde langzaam heelt, werkt hij hier als verpleger.

Vanaf 1582 studeert hij Latijn en theologie aan het jezuïetencollege in Rome. Hij wordt priester en

sticht de orde van de Reguliere Geestelijke Dienaars van de Zieken, de camillianen. Als eerste generaal voert Camillus belangrijke hervormingen door in het ziekenhuisbeleid en de ziekenpastoraal. In 1607 geeft hij de leiding door. Hij spendeert zijn laatste jaren in verschillende huizen en ziekenhuizen van zijn orde. Tijdens een emotionele toespraak voor zijn broeders sterft hij in 1614. Een ziekenhuisverblijf opent de ogen en de harten van de mens. De confrontatie met het menselijke lijden, de omgang tussen de 'zwakken' en de personen van wie ze afhankelijk zijn, en het verlangen van de 'weerlozen' naar gesprek, tijd en hulp stemmen tot nadenken. Als patiënt is Camillus getroffen door de grote onverschilligheid van het verplegende personeel. De enigen die zich over de zieken en stervenden 'ontfermen', zijn vrijgelaten gevangenen, dieven of nietsnutten die hier hun centen verdienen en zich verrijken met de schamele bezittingen van de patiënten. Na zijn genezing blijft Camillus in het ziekenhuis om te helpen waar nodig. De patiënt wordt verpleger en later door zijn kennis, inzet,

betrouwbaarheid en geduld ook ziekenhuisleider. Tijdens de verzorging van de zieken heeft hij oog voor hun welzijn, hun medicatie en het onderhoud van kamers, zalen en bedden. Om te beantwoorden aan hun geestelijke noden, start hij ijverig met zijn priesterstudies.

Camillus streeft naar een zorgvuldige en liefdevolle ziekenzorg in privéwoningen en kleine ziekenhuizen die dankzij grote inzamelacties bij adel en burgerij worden opgericht. Met de hulp van Filipus Neri sticht hij de orde van de Reguliere Geestelijke Dienaars van de Zieken, die wegens hun inzet voor stervenden ook de 'vaders van de goede dood' worden genoemd. Behalve de drie gewone geloftes beloven de camillianen hun inzet voor slachtoffers van epidemieën, zoals de pest en cholera. Bovendien begeleiden de ordebroeders soldaten op het slagveld. Bij Camillus' dood zijn driehonderd leden actief in zestien Italiaanse steden. Vandaag geven de camillianen het beste van zichzelf als sociale helpers, zieken- en bejaardenverplegers, artsen en psychologen, zielzorgers en priesters. Anderen werken

als docenten in het gezondheidswezen en als missionarissen.

Met de toepassing van het Spaanse model van Johannes van God op de Italiaanse situatie heeft Camillus bijgedragen tot de verbetering van de ziekenzorg in zijn land. Zijn voornaamste hervormingen bestaan uit het creëren van eigen afdelingen voor besmettelijke ziekten, individuele maaltijdlijsten, geschoold verzorgingspersoneel, de combinatie van ziekenverzorging met zielzorg en de eerste aanzet tot stervensbegeleiding. Wanneer Camillus zelf wordt geteisterd door kwalen en ziekten, staat hij niet toe dat iemand hiermee rekening houdt. Zijn lijden neemt toe, maar zolang het kan, verlaat hij zijn bed om lotgenoten te bezoeken. Als hij niet meer kan lopen, kruipt hij naar de patiënten. En wanneer hij van uitputting sterft, heeft hij een glimlach op de lippen, omdat hij ervan overtuigd is het gezicht van God te zullen zien.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheden van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

10 juni, 22.45 uur, VPRO via Nederland 2. In de donderdagse serie *Holland Doc* de documentaire *Black Diamonds* van Saskia Vredeveld. Hoe ziet het leven van de nieuwe zwarte middenklasse in Zuid-Afrika eruit? Dat ontdekt u in drie portretten. Multimiljonair Felicia werkt en woont in Zuid-Afrika en de Verenigde Staten. Door de jongeren wordt ze gezien als rolmodel: een zwart meisje uit Soweto dat met veel succes haar droom heeft waargemaakt. Miljonair Richard heeft zich aangepast en woont in een overwegend blanke omheinde wijk. Door het regeringsbeleid van positieve discriminatie is hij een zakenman met aanzien en rijkdom geworden. Vastgoedmiljonair in spe Vusi heeft zich opgewerkt van straatjongen tot een man met bezittingen, maar blijft liever in Soweto. Hoe leven deze drie 'zwarte diamanten' als nieuwe rijken in Zuid-Afrika?

De vrome kudde

Visser *Ingezonden door Achiel Vilain*

Een hengelaar slaat een klein witvisje aan de haak. Hij maakt het los en gooit het terug het water in.

– Laat ik jou hier nooit meer zonder je ouders zien!

Visser *Ingezonden door Jan Umans*

De man wandelt de brug op en ziet dan pas de eenzame visser zitten. Er ontspint zich een gesprek.

– Al iets gevangen?

– Ho man, ik heb hier gisteren veertig karpers gevangen!

– Aha. Weet u wie ik ben?

– Nee, dat weet ik niet.

– Ik ben de eigenaar van deze vijver en al het omliggende land. U bevindt zich op privéterrein. U mag hier helemaal niet vissen.

– En weet u wie ik ben?

– Neen.

– Ik ben de grootste leugenaar van het Meetjesland.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

VLAAMSE PUZZELS DEPUZZELAAR

Uitgeverij Jacques Gilliéron bvba
Antwerpen Telefoon (03)658.91.53 - 658.00.53

Zweedse kruiswoordpuzzel.

Méer van deze Zweedse puzzels vindt u in de volgende Vlaamse puzzeltijdschriften van 'De Puzzelaar' t.w. De Stad Stockholm en De Viking.

Bij uw dagbladhandelaar verkrijgbaar.

Oplossing van de puzzel van vorige week: STELLING

radio-telefoon	houding	aanleg	Green-wichtijd	grijselijk	hoogste punt
politie-man	deel van Frankrijk	grote uil			
8					
ge-steente				Japans bordspel	
alarm-sig-naal		1		gegevens	7
			planeet		plooi
natuurlijke logaritme		deel v.e. viool			ambts-halve
op die wijze		onder-wijstype			
	veran-dering				2
	brandstof	4			
tip			groot onheil		
schapen-product			Grieks eiland		
		deksel		vanaf	gods-dienst
		zang-noot			
nage-slacht			wal		
v.e. andere mening					6
			zwem-vogel		3

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---